

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztők háboruban léte alatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ Egy óra 1 „ 20

Magyarország és a világháború

Ideális tökéletességünk mondható a monarchia és Németország kapcsolata. Ami fogyatékoság ebben a komplexumban mutatkozik, azt nem kifelé, hanem befelé kell keresnünk. Nevezetesen csak egy baj volt, — mert jelenleg ez is teljesen tisztázva van, — hogy Magyarország a szövetségben egyáltalán nem jutott megfelelő helyzethez. Ennek a nagy háborúnak kellett jönnie, hogy Magyarországot mostoha sorsából felemelje arra a magaslatra, amely ezentúl méltó helyeül lesz kijelölve. Nem szavakkal, hanem az elismerésre legméltóbb bizonyságokkal, tettekkel mutattuk meg, hogy kik és milyenek vagyunk.

És most újabb alkalom kínálkozott, hogy megmutassuk ősi erényeinket. Mert amilyen vehemenciával a középkorban a mohamedánizmus tört a nyugati kultúra és civilizáció ellen, épp oly erővel vetette magát a szlávizmus is az Európa géopontjában fejlődött szellemi és gazdasági életre. A nagy betörés, az invázió pedig ismét bennünket talált utjában. A mi hivatásunk újból magasztos és nemzetek életére kiható lett, feltartóztatni a szlávok haderejét és elvágni a moszkovizmus törekvéseinek útjait.

E nagy ügy érdekében ketten állunk vállvetve: mi és szövetségünk. Testvérek lettünk a bajban szívvel-lélekkel. Együtt küzdünk, együtt győzünk és együtt fogjuk élvezni a győzelem gyümölcseit is. De mégis, mintha a testvérek közül egyesek kívánnának, mintha itt-ott nagyobb volna a bátorság, mintha tüzesebb volna a lelkesedés, mintha egyik-másik kard sulyosabban és félelmetesebben csapna le. Mintha meg lehetne látni a nagy tömegben, a forgatagban, a golyózáporban, kik Botond és Kinizsi utódai. És ezt nem csak mi látjuk, hanem szövetségeseink is, ellenfeleink is.

Lehet, hogy csak a sovinizmus boldog érzete, talán a nemzeti eszme szuggesztív hatása teszi, de mi úgy érezzük és megnyugvást találunk abban, hogy a magyar Kárpátok hóval borított ormai a világ legerősebb várai.

A magyar föld, a magyar katonák, a magyar név tehát ismét nevezetes lett. Epp ezért, ha ennek a háborúnak sok hátránya

van is, de egy bizonyos, hogy reánk különös nemzeti becsesélt bir. A háborúnak köszönhetjük, hogy a német katonák ide eljutottak s ami emléket magukkal vittek, az mindenesetre dicsőségünkre fog szolgálni. — Látták, közvetlenül tapasztalták, hogy a magyar vendégszeretettel különös nincs az egész világon. Az emberek szívéből kiolvashatták a magyar lojalitást, amely nehéz napokban annyiszor nyilatkozott meg fenségesen.

De a különös tapasztalatokkal együtt megismerték közjogi helyzetünket is. Furesa, de úgy van, hogy ezzel még szövetségeseink sem voltak tisztában. A paritásos dualizmus, amely oly elmésen fejtegette ki a kapcsolat jellegét, sajnos, nem eléggé jutott kifejezésre a békében s ezért háborúban kellett a közjogi képet tisztázni.

A mi nemzetünk speciális sze-

replése azonban nem merül ki a stratégiában. Nem csak az ellenség nagy részét bizhatják reánk nyugodtan, mert nagyszerűen tudunk verekedni, hanem reánk hárul az a feladat is, hogy a szövetséges államokat mezőgazdasági értékekkel támogassuk. A magyar Alföld híre minden bizonnyal messzire eljutott.

Mint hogy pedig tudjuk, hogy a háború befejezésében jelentékeny része lesz a gazdasági készleteknek, még nagyobb szorgalommal és igyekezettel kell a mezői munkát ellátni. De tennünk kell ezt azért is, mert most a háború alatt köztűntünk patriarkális kötelek létesültek és mert valószínű, hogy mi is egyértelműen szövetségeseinkhez fogunk fordulni, ezért legyen nekünk is is mindenesetre oly viszonzólagos cikkeink, a mely abszolút értékes és jelentőségünket emeli.

A világháború hírei:

Az orosz támadások a Kárpátokban

A mai napon az egész nyugati és keleti Kárpátokban erős küzdelmek dultak. Legutóbbi veszteségeik dacára az oroszok újból támadnak. Bártfa fölött, Zboró tájékán erős ágyuharcok vannak, melyeket esténként az éjszakai szuronyrohamok váltanak föl. Az oroszok új erősítéseket kaptak, a melyeket azonnal tűzbe vetettek. Minden igyekezetüket most arra fordítják, hogy a nyugati Galícia felé előretolt csapatokat Sáros megye nyugati határára tolhassák, hogy ezáltal a makovicai völgyekben levő hadállásainkat oldalba támadhassák. Ezt a kísérletet azonban megghusítottuk, tüzeink a Galícia földjén álló csapatokat elárasztják lövedékeikkel, úgy hogy a félkaréban Zboró felé támadó,

szintén megerősített orosz csapatoknak is meg kellett állaniuk. Ezeket is nagy veszteségek érték. A zboró szemelyei völgyek ma is viharzottak ellentámadásainktól.

A Tapoly völgye felől elhárított és az Ondava közepes völgyeinél feltartóztatott orosz támadások kiújultak. Ide is friss erősítéseket küldött az orosz hadvezetés. Egész éjjel és egész nap tartottak a harcok. Az orosz támadások tüseléseink alatt összeomlottak és a front egyes részei most már a mi támadásaink folytán elevedtek meg.

Zemplénben a Laborc két oldalán, a sztreptki völgy északkeleti részén, valamint Horbóktól keletnek Cirókabéla tájékán, hol mi, hol az orosz

ragadja magához a támadó szerepét. Itt az igen nehéz terepv. szonyok elősegítik céljainkat, amennyiben az oroszok tulereje a völgyek keskenysége miatt nem érvényesülhet. Német és magyar katonák válvetetlenül küzdenek az orosz támadások visszaverésére. Ezek a völgyek alkotják azt a vonalat, amelyen közvetlenül a nagy limanovai ütközettel kapcsolatosan azok a csapataink, amelyek Homonnát november 28-án fől-szabadították, a futó orosz csapatokat utolérve, bár azok új és nagy erősítéseket kaptak, megverték.

Uzsok fölött és ettől a zempléni völgyekig húzó szakaszon szintén az oroszok támadtak szerdán is, dacára nagy veszteségeiknek. Az Opolonek-hegy galíciai nyulványai és a Révhely fölött nyugatnak húzó társhegyek igen jó védelmet nyújtanak.

Az immár január 24-ike óta tartó kárpáti harcokról megállapítható, hogy az oroszoknak erre a vonalra vetett előrenyomulási tervei változatlanok. Ha a front egyrészen pihennek, támadnak a másik részen, és a pihenés csupán addig tar, míg új erősítéseik megérkeznek. A kárpáti ütközeteknek mint orosz tisztek mondják — döntő fontosságot tulajdonítanak.

Bukovinában újból visszavertük az oroszok támadását

Cseernovic, április 9.

Az ellenséges arcvonal mögött tapasztalt élénk készülődés és nagyarányú erősítések felvonultatása után ma — mint előrelátható volt — az oroszok az egész vonalon támadni kezdtek. Leghevesebb volt a támadás Bojánánál, de úgy itt, mint az arcvonal többi pontján tüzeink visszavertek minden előnyomulási kísérletet.

2 ügyes segédet, 2 kiszolgáló leányt jó fizetéssel, állandó alkalmazásra felkészítők és divatáru üzletében. Kovács Sándor

Csapataink dicsérete

Stockholm, április 9.

A svéd lapok csaknem kivétel nélkül a legnagyobb elismerés hangján írják arról a szívós harcokról, amelyet csapataink folytatnak a Kárpátokban a folyton meg-megújuló orosz támadásokkal szemben. A legnagyobb svéd lapok egyike, a „Svenska Dagbladet”, vezető helyen foglalkozik ezekkel a harcokkal és az alábbi rendkívül dicsérő sorokat írja katonáinkról:

— Az osztrák-magyar csapatok ellenállása valóban csodálatra méltó. Minden okunk meg van arra, hogy a Kárpátokban folyó harcukat heroikusnak nevezzük. Csak ell kell képzelnünk, hogy mily rettenetes nagy embertömegek ellen küzdöttek állandóan ezek a csapatok és mily soká tudják visszatartani a végnélküli és folyton megújuló orosz támadásokat. Rendkívül nagy morális erő kell hozzá, hogy soha nem gyengülő erővel, soha nem esőkenő lelkesedéssel tudják az ellenség erejét támadásaiban megtörni. A háború alatt — tagadhatatlan — gazdagon meg kellett vérevel fizetnie a monarchiának, hogy az ellenség főzömét magára kényszerítette. A monarchia óriási áldozatot hozott azért, hogy Hindenburg északi akcióját a fentemlített szempontból elősegítette. Ausztria és Magyarország teljes mértékben végezte feladatát azért, hogy 8 hónapon át visszatartotta az ellenséget.

Betörés szerb területre

Frankfurt, április 9.

A „Frankfurter Zeitungnak” jelentik Párisból: Az itteni lapok jelentést kaptak Szalonikiból, amely szerint egy kétezer fős török sereg, amelyben azonban nincs reguláris csapat, azzal a tervvel foglalkozik, hogy szerb területre tör be, hogy elpusztítsa a strunicei hidat. A hiltovrei és udovói pályaudvarokat felgyújtották.

Szerbia vigasztalan helyzete

Bologna, április 9.

A „Resto del Carlino” nisi tudósítást közöl a szerbiai helyzetéről. A tudósítás megemlékezik első sorban a borzalmas járványokról, amelyek a hadsereg és a polgári lakosság körében óriási pusztításokat vittek véghez. A városokban azonban már többé-kevésbé javult a helyzet és Nisben ugylátszik sikerült a tifuszt megszüntetni. A hadifoglyok helyzete is javult. Csaknem valamennyit kaszárnyákban helyezték el, a bánásmód meglehetősen tisztességes, az élelmezés aránylag egészen jó és a katonák, különösen a tiszték rendes fizetést kapnak. A legöregebb évfolyamokat és különösen a kiszolgált katoná-

kat egészen a hatvan éves korig, mind behívták. A hivatalos kimutatás szerint a háborúban több mint huszonezer szerb halt meg és hatvanezerél több a sebesültek száma. A szerb hadseregben az Uj-szerbiából kényszersorozással előállítottakkal együtt tizenhatezer mohamedán szolgál.

Szerb szociáldemokrata képviselő a helyzetről

München, ápr. 9.

A „Münchener Neuste Nachrichten” egyik munkatársa Szófiában a szociálista balkán-meetingen beszélgetést folytatott Lapsevics szerb szociáldemokrata skuptinaképviselővel, aki így nyilatkozott hazája vigasztalan helyzetéről:

— Szerbiában a polgári lakosság helyzete egyenesen kétségbeejtő. Sötét nyomorúság és éhínség uralkodik, amelyet a szövetségesek egy csöppet sem enyhítenek. A szövetségesek csak a szerb hadsereget támogatják, amely a kenyert Oroszországból, a muniációt Franciaországból kapja. Szerbiában teljes a munkanélküliség. Csakis a kragujeváci fegyvergyárban és a nisi vasúti arzenálban dolgoznak éjjel-nappal. A nyomorúsággal szemben a kormány tehetetlen.

— A polgári sajtó folyton azazal biztatja a lakosságot, hogy Oroszország meg fogja menteni Szerbiát a végromlásától. A szerb kormány egészen orosz kézben van. A polgárság is oroszofil érzelmű.

— Ha én a skuptinában föl-szólalok, az egész Ház, mint egy ember, föláll és tiltakozik beszédem ellen. A szocialista érzelmű nép azonban ellentétben a polgársággal, gyűlöli a cárizmust. És mégis, bár a népgyűléseinken Oroszország ellen beszélünk, a nép általánosan az orosz fegyverek győzelmébe veti minden reményességét.

A pápa a békéért

Róma, április 9.

A pápa fogadta tegnap az Associated egyik képviselőjét. A szent-anya felhatalmazta, hogy nevében kérje meg az Unió katólikusait, hogy semmi olyat ne tegyenek, ami meghosszabbítaná a háborút. Ha Wilson békeközvetítő akciót kezdene, ő teljes szívvel támogatná ebben a törekvésében.

Egy ügyes, megbízható pénztáros kisasszonyt felvesz Iritz Sámuel özv. cég.

A legmagasabb árban vásárol szalonnát, háziszappant és zsírt Iritz Miksa, a megyeházzal szemben.

Bejelentendő a lisztkészlet

Utolsó terminus gabona és liszt-készletek bejelentésére

Ha az ország helyzete ma olyan komoly nem volna, mint amilyen, hajlandók volnánk némi tragikomikus izt felfedezni abban a módszerben, mellyel minálunk a kormány a háború kezdete óta kezeli a kenyérkérdést. Hónapokig egyáltalán nem törődött vele, hiába jajgatott a sajtó s a maximális árat csak akkor állapította meg, mikor a nagybirtokosok és a malmok már megsarcolták az országot. Azután jöttek a félrendszabályok, a rendkívül óvatosak, a mindent a „lelkismeretre” bízó s csak az utolsó órában a rekvirálással való fenyegetés. Ugy látszik azonban, mire erre rászánta magát a kormány, akkorra az érdekeltek megalkudtak a háborús morállal és abszolúte nem ijedtek meg a fenyegetéstől: egyszerűen nem vallották be a gabona- és lisztkészletet.

Pedig mindenki úgy beszéli, hogy töméredek gabona lappang még Magyarországon, az ostoba gyávaság és az arcátlan spekuláció jóvoltából. S nyilván igaza van a közvéleménynek, mert a kormány is ebben a hitben van. Föltételezi, hogy vannak még elrejtett készletek és azok bejelentésére még egy terminust tűz ki, április 15-től 17-ig, — amikor aztán a lisztfinanczok kutatják föl és kobozzák el az eltitkolt készleteket.

Az új terminusok helyett a szigorú szeretnénk már látni, amely nem a száz kilók, hanem a száz és ezer mázsák spekuláns elrejtött suttja.

Az új kormányrendelet különben így szól:

Mázsok, akiket búzából, rozsból, árpából, vagy ezekből előállított lisztből olyan készletük van, amely a folyó gazdasági év termésének beakarításáig a saját háztartásuk és gazdaságuk olijára szükséges mennyiséget meghaladja, kötelesek ezt a készletüket április 15-től 17-ig bejelenteni, mert különben azok, akik a bejelentést elmulasztják, kihágás miatt két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fognak büntetetté válni és a be nem jelentett, elrejtett vagy eltitkolt készletüknek a házi és gazdasági szükségletet meghaladó részát a hatóság a törvény értelmében a kihágási eljárás során el fogja kobozni.

Háztartási szükséglet címén senki sem tarthat több gabonát vissza, mint amennyinek ezen címen való jogosult visszatartása a rekviráláskor megállapított. Akinek gabonája és lisztje van, annnyival kevesebb gabonát tarthat vissza, mint amennyi lisztje van. Akinek csak lisztje van, ebből annyit tarthat vissza, hogy a lisztéverésre érvényes szabályok megtartásával a háztartásban élőkre a f. évi augusztus hó 15-ig számítva, havi két és fejenként számítva 6 kg. liszt jusson.

Gazdasági szükséglet címén viz-

szartható árpából a vetőmag, továbbá valamennyi terményből folyó évi augusztus 15-ig számítva a gazdasági eselések konvenciója, az aratók és egyéb élelmezési kötelezettséggel vagy terménybeli járandósággal alkalmazott, vagy alkalmazandó munkásoknak a helyi szokás szerint a folyó évi augusztus 15-ig számba vett szükséglete.

A malmoknak azon gabona- és lisztkészleteket, amelyek már a polgári vagy katonai háború rendelkezése alatt állanak, bejelenteniük nem kell, valamint nem kell bejelenteni a kereskedőknek, szatócsoknak, sütőknek s általában azoknak, akik lisztfeldolgozásával vagy forgalombahelyezésével foglalkoznak azt a lisztkészletet, amelyet már hatósági intézkedés következtében kaptak.

Ugyanezen három nap alatt eddig be nem jelentett készleteiket azok is szabadon bejelenthetik, akik a hatóság által erre már eddig is felhiva és kötelezve voltak, azonban a bejelentést vagy készletük feltárását elmulasztották vagy készletüket elrejtették vagy eltitkolták és ha a bejelentést ez alatt az idő alatt önként megteszik, az általuk a bejelentés elmulasztásával már előbb elkövetett kihágás nem esik büntetés alá s készletük el nem koboztatik.

A birtokos köteles bejelentett készletét a hatóságilag megállapított legmagasabb áron, készpénzfizetésért az Országos Gazdasági Bizottságnak átengedni. A bejelentett készletet a bizottság részére zár alá vetnek kell tekinteni, mihez képest a birtokos azzal a bejelentéstől kezdve nem rendelkezhet, hanem köteles azt az Országos Gazdasági Bizottság részére megőrizni és átengedni.

Az elrejtett és eltitkolt készletek hatóságilag nyomoztatni fognak, és azokra, akik a bejelentést elmulasztják, készleteiket elrejtik vagy eltitkolták, a hatóságnál bárki följelentheti és a kihágási eljárás során elkobozandó készlet értékének egyötöde a följelentőt illeti.

A be nem jelentett vagy eltitkolt készleteket a pénzügyőrség fogja nyomozni.

ORVOSOK

igazolják, mint legkitünőbb köhögés elleni szert a:

Kaiser-féle Mell-Karamellák
a „3 fenyővel”

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás, hurut, számarhurut ellen és különösen meghűlés ellen, mely miatt minden harcosnak nélkülözhetetlen. 600 orvosi és más egyen igazolja a biztos sikerét ezen étvagy gerjesztő és kellemes cukorkáknak. Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér, havi csomagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Április 10. szombat. Róm. kath. Ezechiél pr. Protest. Ezechiél pr. Görög-orosz márc. 28. Hilarion. Nap kel 5 óra 24 percek, nyugszik 6 óra 39 percek.

Időjárás. Változékony, szeles, hűvös idő várható, még sok helyütt esapadékkal. Sürögnyrognozís: Változékony, szeles, hűvösök helyütt esapadék. Déli hőmér. séklet: 10-2 Celsius.

A közigazgatási bizottság ülése. Csanádvármegye közigazgatási bizottsága e hó 15-én, szerdán délelőtt tartja meg Hervay István alispán elnöklésével április havi rendes ülését.

A harcterről visszaerkező tisztek vasuti jegyei. Budapestről jelentik: A hadügyminiszter elrendelte, hogy a sebesült és a harcúterén megbetegedett tiszteknek és tisztjelölteknek mindig készpénzben meg kell fizetniük a vasuti jegy árát s a vasuti vállalatoknak a hadügyi tárcza terhére tiszteknek és tisztjelölteknek az utiköltséget hitelezniök nem szabad. A legénységnek hitelezhető az utiköltség, ha azt a menetlevélben elrendeli.

Közygyülés a városnál. Makó város képviselőtestülete hétfőn, e hó 12-én tartja meg Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével április havi rendes közgyűlését. A polgármester a közgyűlésre szóló meghívókat már szétküldte a város képviselőinek.

A koczik és lovak ára. Több alkalommal írtunk már arról, hogy mily türelmetlenül várja a mi közönségünk a katonaság által elvitt koczik és lovak árát. Egész örvendetes hírt képezett pár héttel ezelet nálunk a temesvári hadtestparancsnokságnak az az értesítése, hogy a makói érdekelteknek csaknem félmilliónyi összeget utalványoztak ki lovak és koczikért. Ez az összeg azonban még mind a mai napig meg nem érkezett, dacára annak, hogy azt a vármegye alispánja napnap után sürgeti. A sok sürgetésre ma aztán illetékes helyről az az értesítés jött, hogy a váravárt pénzék pár nap múlva itt lesznek és azt a postatakarék fogja kifizetni úgy a makói, mint a csanádmezei érdekelteknek.

Valódi április. Azt hittük azután a pár verőfényes nap után, mely most áprilisban volt, hogy ez a szeszélyes hónap a háboru kedvéért megváltozott. De nem így áll a dolog. Az április következetes maradt most is önmagához. Az utolsó 24 óra időjárása igazolja ezt legjobban, mikor csaknem folyton esett az eső, de azért percekre kitűzött a nap is, hogy minél tökéletesebb legyen április havának a természetrajza. A sok esőzés különben nálunk erősen hátráltatja a tavaszi földmunkálatok befejezését és a szabadságot katonák a 14 napi idő alatt alig fognak tudni megfelelni azoknak a kívánalmaknak, melyet tőlük jó idő esetén várni lehetett volna.

Aprópenzhiány Makón. Ami a váltópenz hiányt illeti, ebben

általános hiány volt a háboru kitörése óta nemcsak Makón, de országszerte. Az egyszerűbb gondolkodású és egyben könnyen hívó emberek abban a hitben voltak és vannak, hogy a papírpénz el fogja veszíteni értékét. Ebből a helytelen nézetből aztán nem bírta őket kihozni a hatóságoknak felvilágosítása sem. Ezek az emberek aztán összeszedték az ércpénzt és elraktározták odahaza. A világeért sem költenek belőle. Ez az oka annak, hogy Makón ugyszólván megakadt a cserekereskedelem. Vállalni nem tud a kereskedő. Nincs aprópenze. A piacon visszaadni senki sem tud. Hiányzik az aprópenz. Van azonban belőle egyszerű házakban, a ládafiában, a strinfliszárban sok, nagyon sok. Még el fog következni az ideje annak is, hogy rekvirálni fogják az aprópenzt. Akkor majd lesz sok. Adni fogja a ládafia, meg a strinfliszár.

A honvédhuszárok. A Külügy-Hadügy jelenti: A honvédhuszár-pótszázadoknál ezentúl a gyalogkiképzést ügyes és erélyes gyalogság tisztek fogják vezetni és pedig olyanok, akik már a harcúterén voltak és gyakorlati tapasztalatukat most kitűnően értékesíthetik. Érdekes rendelkezés, hogy a gyalogsági kiképzéssel megbízott gyalogos tisztek a kiképzés ideje alatt a lovassági tisztek rangra való tekintet nélkül alá vannak rendelve. A huszár pótszázad-parancsok utasítást kaptak, hogy a gyalogsági kiképzésre nézve az ezzel megbízott tisztek teljesen szabad kezét adjanak.

Kórházi adakozás. A II-ik számú városi kórház részére a husvétii ünnepekre adakoztak: Glauber Izsóné egy üveg ecetes paprikát, Vészi Dezső 10 csomag levélpapírt, özv. Singer Jakabné 10 üveg paradicsomot, 1 nagy üveg birsalmát, 450 cigarettát, Neumann Zsigmond 500 darab cigarettát, Br. Neu Rezsóné 3 doboz cigarettát, dohányt, 5 csomag cigarettapapírt, Daru János 50 darab szivart, Goldsehmidi Sándor 9 liter bort, 2 szál kolbászt, Török Andrásné 120 pogácsát, Weber Fáni 1 koronát, Szabó Mihályné 30 tojást, 3 koronát, Ragyánszki Pál 2370. sz. alatti lakos 10 koronát adakozott.

Kihez forduljon az ügyes-bajos ember?

A polgármester bizottságot alakított e célra

Makó város képviselőtestülete március 31. napján tartott rendkívüli közgyűlésében kelt egyik határozatával arra utasította Galambos Ignác dr. polgármestert, hogy a háborus időre való tekintettel Makó város polgári közül tíz egyént kérjen fel, akiknek hivatásuk legyen, hogy a hozzájuk fordulónak a gazdaság vitelére igényelt kölcsönök megszerzésében és egyéb teendőikben is díjtalanul segítségükre legyenek, e hivatásukat külön-külön teljesítsék és a közönség a polgármester beosztása szerint vegye működésüket igénybe.

A város polgármestere, hogy a képviselőtestület rendelkezésének

eleget tegyen, s az arra szorultak ügyeinek ellátását a képviselőtestület intencióinak megfelelően biztosítsa, a nagy hivatást teljesítő segítő-bizottságot megalakította s annak tagjait Dr. Dózsa Sámuel, Tőkey Jenőt, Bund Henriket, Nagy Imre Istvánt, Horváth Pétert, Nagy István iparost, Csorba Jánost, Krausz A. Hermant, Szücs Józsefet és Nagy István (Deák Ferenc-utca) városi képviselőket kérte fel, akik e hivatást teljesítőként készségesen vállalták.

Erről az eljárásáról azzal értesíti a polgármester a város közönségét, hogy akiknek gazdaságuk vitelére kölcsön szerzésre van szükségük, vagy egyéb dolgaikban is utmutatásra, támogatásra szorulnak, az alábbi beosztás szerint forduljanak a segítő-bizottság tagjaihoz, akik jóakaratu támogatással segítségükre fognak lenni.

Azoknak ügyeit, kiknek vezetőkeve kezdődik:

A—B betűvel Dr. Dózsa Sámuel
C—D " Tőkey Jenő
E—F " Bund Henrik
G—H " Nagy Imre István
I—J " Horváth Péter
K—M " Nagy István iparos
N—O " Csorba János
P—S " Krausz A. Herman
Sz—Ty " Szücs József
U—Zs " Nagy István D. F-u

bizottsági tag látja el.

Makói fiu hősi halála

Földes Lipót elesett a Kárpátok között

Alig van ember Makón, ki ne ismerte volna Földes Fránkl Lipótot, ezt a bohém lelkű, jó lelkű fiut. Itt született Makón, itt járt iskolába és itt tett érettségét a makói főgimnáziumban. Azután beiratkozott a budapesti tudomány egyetemre, de közben újságírással is foglalkozott. Mint ilyen, dolgozott a „Makói Hírlap”-nál és később Aradon előnyös munkát teljesített az „Arad és Vidéke”-nél.

Mikor a háboru kitört, a mindenkori által Poldi-nak nevezett élénk temperamentumu fiu is sor alá került. Az erősen fejlett fiúból esinos katona lett, kit rövid kiképzése után a kárpáti harcokba vittek.

Poldi itt több esatában vett részt és hősiiesen viselkedett, mely miatt tisztjei igen szerették. Földes Lipót, amikor csak tehetett, irt értesítést itthon aggódó szüleinek.

Néhány nap óta azonban nem érkezett a fiutól levél. Már ekkor beköltözött a bánat és az aggodalom, Fránkl Adolfnak, a makói izraelita hitközség második kántorának házába.

A szerencsétlen családnak borus sejtelve ma aztán valóra váltott. Földes Lipótnak főhadnagya tudatta, hogy szegény Poldi a Kárpátokban hősi halált halt.

Makón sok ismerőse lelkéből mély részvétet váltott ki a szerencsétlen fiu halála. De ez alig enyhítheti porba sújtott hozzátartozóinak mérhetetlen fájdalmát.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(877)

98. fejezet.

Akinek bottal ütök a nyomát.

Capri mindezt hallva, szentül hitte, hogy egy elsőrangú iparlovaggal van dolga! Minő fenomenális szenzáció lesz ebből?

— Igenis muszáj! Én mulatni akarok, Dubszki meg tudja fizetni... telik a kormányza pénzéből... hahaha!

— Előadás után Dubszky ur a chambre-separée-be vonult az orfeum-dámákkal s ott olyan orgiát csaptak, minőt azelőtt nem igen láttak a vén Róma tiszt falai.

— Most adjátok elő az én kedvence darabomat! mondá Dubszky pezsgőtől ittasan.

— Mi lenne az?

— Mit kérditek? Plasztikai kódépek és eleven habléányok!

Capri a kuleslyukon látta mindezt és rettenetesen felháborodott.

— Még ma véget vetek ennek a garázdálkodásnak! mormogta magában. Ezt a szélhámost bekísérem!

A mulatság vége az lett, hogy az igazgató ur tökéletesen elázott.

Az eleven habléányok kezdtek egymásután kiosonni a külön szobából.

— Ohó, megálljunk csak! csipte el őket a főpincér.

Mindent ki ne lopjatok a zsebéből!

Dubszky ur lehajtotta fejét az asztalra és elaludt.

A főpincér visszaintette a leányokat.

— Nekem a cehet fizessétek meg, a többi pénzzel aztán esináljatok amit akartok.

Ekkor előállott Capri és megvárta az alvót.

— Ébredjen! mondá. A törvény nevében ezennel letartóztatom!

(Folyt. köv.)

Kinek jár segély?

eimü könyvecke, mely részletesen tárgyalja, hogy ki tarthat igényt a hadisegélyre, megérkezett és kiadóhivatalunkban

20 f.-ért kapható.

Három hold

szántóföldet

kukorica alá haszonbérbe keresek. Haszonbérbeadni szándékozó nálam jelentkezék. DR. KISS PÁLNE Hajnal-utca 13.

Zsákoló munkásokat felvesz a Zeitler gőzmalom Részvénytársaság.

POÓR ENDRE

gyógyeszerésnél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szepítő, májfejt, ar- és kézvédelem és mindenféle bőrtisztítatlanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 korona. Szaporították több kiállításos éremmel voltak tüntetve.

Értesítés Kőbányáról!

Szíves tudomására adjuk a nagyérdemű közönségnek, hogy Csanádvármegye részére

**főraktárunkat
Iritz Sámuel özv.
cégnak**

adtuk, ahol mindenkinek módjában van a legjobb és legtisztább eredeti gyári töltésű Világos Maláta és Dupla Maláta söröket beszerezni, kisebb és nagyobb mennyiségekben. Vendéglősök és italmérők külön kedvezményes árákban részesülnek. — Kőbányai Polgári Szerződés Részvénytárs.

Makulatur-

papir kapható kisebb és nagyobb mennyiségben kiadó hivatalunkban.

Pléh-pánt

kapható a „Makói Független Ujság” nyomdájában.

**Kiadó földek
közel a városhoz !!**

Hagymának, szabadgyökérnek, dinnyének, lucernának. Tudakozódni lehet: Iritz Sámuel özv. cégnél.

J Á K S Ó Á D Á M

műszerész- és géplakatos

Makó, Deák F-u. 10.

Javit és átalakít, kiváló szakértelemmel: Motorok, dinamók és elektró motorok, automobilon, motor-kerékpárok és kerékpárok. Fegyverek, fegyveranyagok, varrógépek és gramfonokat. Elvállal: Házitelefonok, villamoscsengők és írógépek évi jókarban tartását. Érdeklődőknek e szakmába vágó dolgokban szívesen 0-0 0-0 ad felvilágosítást. 0-0 0-0

Levélbeli hívásra vidékre is elmegyek.

Van szerencsénk a jégvásárló tisztelt közönséget értesíteni, hogy

a jéggyártás kezdetét vette

és a jég árát f. évi április hóra követően szabtuk meg: Üzleti célokra 12 és fél kilón felüli vásárlásoknál a malomban átvéve kilónként 3 fillér. Magánhasználatra, a házhoz szállítva kisebb mennyiségben, kilónként 5 fillér.

Zeitler gözmalom r. t.

Levelek jöttek Przemysl-ből

még egy hónappal ezelőtt is minden asszonynak, kinek férje ott volt. Levelek, néhány sorból állók, de annál többet mondtak. Hiszen minden sorát, minden betűjét könnyeivel öntözte a derék férj, a jó apa, a kedves testvér. Hozzánk is érkezett levél, de még annál több fénykép a hősök nagy arckép-albumában való elhelyezés végett, mert mindenki látni akarja hozzátartozója arcképét egy ilyen diszes albumban. Ha majd a férjek ismét életjelt adnak magukról, akkor

minden asszony írhat levelet

a harctéren küzdő vagy fogságban levő urának és megírhatja neki, hogy fényképét már beadta kiadóhivatalunkba, hogy azt megőrökötsük a többi sok száz hős arcképével együtt a hősök nagy arckép-albumában. Most, miután a harmadik csoport fénykép-gyűjést megkezdtük, mindenki hozza be hozzátartozója arcképét, hogy ki ne maradjon a hősök arckép-albumából, mert a háború elmúltával nem fogadunk el több fényképet, akkor már kéznél lesz a diszes album. Az az asszony, aki már behozta vagy behozza férjének akár katona, akár civil fényképét, egész nyugodtan írhat és

küldhet csomagot az urának,

nem kell neki attól tartani, hogy az ő férjének arcképe kimarad a többi hősök közül. Mert egy ilyen diszes album nem más, mint egy szép emléktárgy, mit ha felnyit az ember, élethűen előtte van az, akit legjobban szeret és egy ilyen emléktárgyat a háborúból vissza térő hősök is örömmel fogadnak. — Kiadóhivatalunk elfogad arcképeket a nap bármely szakában és szívesen ad felvilágosítást minden erre vonatkozó kérdésre.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján, Makón.